

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Haber-Yorum

Türkiye'deki Binalar, İnşaat Standartlarının İhlali Nedeniyle Depreme Dayanamadı!

Haber:

BBC News'in haberine göre, kötü inşaat politikası uygulandığı için son depremlerde birçok binanın çökmesinden dolayı Türkiye'de öfke giderek artıyor. BBC, son felaket sırasında yıkılan yeni inşa edilmiş bazı bina örneklerine baktı.

Örneğin, geçen yıl Malatya'da bir bina yapılmış, binanın satış reklamının ekran görüntüleri sosyal ağlarda dolaşmış ve bu binanın "en son depreme dayanıklılık gereksinimlerine göre inşa edildiği" söylenmişti. Şimdi bu binadan eser yok ama birçok kişi fotoğraf ve video çekip bunları internette yayınladılar.

Sahil kenti İskenderun'da da yakın zamanda inşa edilen bir başka konut binası da ağır hasar gördü. Binanın inşaat şirketinin, binanın 2019 yılında tamamlandığını gösteren bir fotoğraf yayınladı.

Ayrıca Antakya'da BBC tarafından teyit edilen görüntüde görüldüğü gibi 2019 yılında bir bina daha hizmete açıldı ve adı Güçlü Bahçe olan bu site de depremde ağır hasar gördü.

Depremlerin şiddetli olmasına rağmen, uzmanlar iyi inşa edilmiş binaların dayanıklı olması gerektiğini söylüyor.

En son 2018'de olmak üzere önceki felaketlerden bu yana bina standartları sıkılaştırıldı. Ayrıca 1999 yılında kuzeybatıdaki İzmit şehri çevresinde 17.000 kişinin ölümüne yol açan depremin ardından daha sıkı güvenlik standartları getirildi. En son yönetmelikler, depreme eğilimli alanlardaki yapıların çelik çubuklarla güçlendirilmiş yüksek kaliteli çimento kullanılmasını şart koşuyor. Yine kolon ve kirişler, deprem etkisini etkin bir şekilde absorbe edecek şekilde dağıtılmalıdır. Ancak bu yasalar yeterince uygulanmıyor.

Hükümet, gerekli güvenlik belgeleri olmadan inşa edilen binalara periyodik olarak "İmar affı" -ücretlerden fiilen yasal muafiyetler- vermektedir. Bu politikalar 1960'lardan beri (en son 2018'de) benimsenmiştir. Nitekim uzmanlar, bu af kararlarının büyük bir deprem olması durumunda korkunç felaketle yol açabileceği konusunda uzun süredir uyarıyorlar.

İstanbul Şehir Plancıları Odası Başkanı Pelin Pınar Giritlioğlu, Türkiye'nin güneyindeki deprem bölgesinde 75 bin kadar binaya inşaat affı verildiğini söyledi. Son felaketten birkaç ay önce Türk medyası, mecliste onaylanmayı bekleyen yeni bir yasa tasarısının son inşaat çalışmaları için ek bir af çıkaracağını bildirmişti.

Bu yılın başlarında jeolog Celal Şengör, fay hatları kırılmış bir ülkede inşaat sektörüne böyle bir af çıkartmanın "suç" olduğunu söylemişti. (BBC).

Yorum:

İngiliz yanlısı muhalefetten sık sık duyulan bu açıklamalar, Türkiye'nin İngiltere'ye olan bağımlılığını Amerika'ya bağımlı hale getiren Erdoğan ve partisine yönelik çok ciddi bir suçlama sayılmaktadır.

Her şeyden önce vahşi "imar affı" uygulaması kabul edilmiş ve bu tür yıkıcı depremlerin daha önceki acı deneyimlerine rağmen, Türkiye Parlamentosu tarafından kanuni düzeyde defalarca onaylanmıştır.

Ancak aslında sorun, kapitalist sistemin uygulanmasında yatmaktadır. Zira otoriteler, her ne kadar kendilerini halk tarafından seçilmiş kimseler olarak sunsalar da, azami fayda sağlamaktan başka bir şeyi önemsemeyen büyük sermayenin temsilcilerinin çıkarlarına hizmet etmektedirler. Bu nedenle Türkiye rejiminin, müteahhit firmaların tüm güvenlik standartlarını ve kurallarını ihlal etmesini nasıl kasıtlı olarak örttüğünü görmekteyiz. Zira onlar, kâr peşinde olduklarından dolayı daha ucuz olduğu için düşük kaliteli malzemeler kullanarak üretim maliyetlerinden mümkün olduğunca tasarruf ediyorlar veya genellikle deprem bölgelerinde zorunlu olan inşaat tekniklerini göz ardı ediyorlar.

Aslında Türkiye rejiminin "imar affı" politikasını benimsemesi, inşaat şirketlerine müsamaha göstermek ve onları gelecekteki olayların sorumluluğundan kurtarmak mesabesinde. Bu ise dolandırıcılık ve yolsuzluktan daha beter ve tehlikeli bir suçtur. Her şeyden önce sıradan bir af, şayet devletin işlenmiş suçlardan dolayı cezayı hafifletmek veya muaf tutmak için verdiği bir karar ise, o zaman inşaat standartlarını ihmal etmenin trajik sonuçları, faillerin suçları affedildikten sonra ortaya çıkacaktır. Nitekim reklamlara aldanan on binlerce aile, son birikimleriyle kendileri için bir tuzak olarak bu kumdan kalelerden daireler satın aldılar.

Hatası beceriksizlik ve ihmalle sınırlı olmayan Türkiye'deki iktidar rejimi, bu suçun doğrudan suç ortağıdır. Her şeyden önce sözde "imar affını" kabul etmesi, inşaat sırasında işlenen tüm ihlalleri bildiklerine işaret etmektedir. Ancak müteahhitlik firmalarının sahipleri karlarını kaybetmemek için kalitesiz binaları yıkmaya zorlanmamışlar, aksine kendilerini tehdit eden tehlikeye karşı insanları uyarmadan satılmasına izin vermişlerdir.

Allah'ım Senden, tüm İslam ümmetini, hiçbir şekilde tebaasının maslahatlarını önemsemeksizin kendi güvenliklerini ve çıkarlarını önemseyen yöneticilerden kurtarmanı niyaz ediyoruz.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Mustafa Emin - Ukrayna